

7 K miesięcznie
z odsyła

(bez odsyła 6 K).

W Niemczech miesięcznie 8 m.

Cena numeru **30 h**
pojedynczego

Rozam. etc. otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

Zastępstwa Warszawa: Biuro dzienników „Promień”, Warszawa, Widok 19.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu.

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Konto czekowe Nr. 34.995.
Fach pocztowy na listy Nr. 116.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:

Grodzka 13, II p. Tel. 1354.
Konto czekowe 910.

Ceny ogłoszeń: Za miesiąc wiersza pełnego 70 h, w niedzielnym 2 K. Głosy publiczne po 3 K za wiersz.

20 posłów socjalistycznych z Galicyi i Śląska.

Obywatele! Obywatelki!
Towarzysze i Towarzyszkil

W niedzielę dnia 2 lutego o godz. 10^{1/2} przed południem odbędzie się w sali Starego Teatru przy Placu Szczepańskim

ZGROMADZENIE LUDOWE

z porządkiem dziennym:

1. Pierwszy Sejm ustawodawczy w Polsce
referent tow. L. Daszyński
2. Najazd czeski na Śląsk Cieszyński
referent tow. Dr. E. Bobrowski

Obywatele! Obywatelki!

Z uwagi na ważność spraw będących na porządku dziennym przybądźcie na zgromadzenie masowo!

Krakowska Rada Robotnicza
Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej.

Zawiadomienia partyjne.

I POSIEDZENIE K. W.

Dnia 3 lutego b. r. odbędzie się o godz. 3 po poł. w lokalu Związku stowarzyszeń robotn. w Krakowie (Dunajewskiego 5)

Posiedzenie Komitetu Wykonawczego P. P. S. D.

Na posiedzenie to zapraszamy Członków K. W., oraz wszystkich posłów P. P. S. D. do Sejmu ustawodawczego.

Ze względu na bardzo ważne sprawy będące na porządku dziennym, obecność wszystkich Członków Komitetu, oraz całego Klubu poselskiego niezbędnie konieczną.

Kraków, dn. 30 stycznia 1919.

Za Komitet Wykonawczy:

Klomensiewicz

Englisz.

Koalicja a Śląsk cieszyński.

Tymczasowa decyzja konferencji paryskiej w sprawie Śląska cieszyńskiego zatwiera spór polsko-czeski w sposób „zadowalniający” według wyrażenia telegramu londyńskiego, niewątpliwie inspirowanego ze strony oficjalnej. Nie wiadomo, kto ma być zadowolony, w żadnym wypadku nie Polacy.

Tekst depezy iskrowej zawiera lukę w najważniejszych miejscach. Tyle jest tylko jasnym, że terytoria sporne pomiędzy Polską a Czechami mają być aż do ostatecznego rozstrzygnięcia sporu obsadzone przez wojska koalicyjne.

Przed kilku dniami konferencja paryska na pierwszą wiadomość o zbójckim najazdzie Czechów na Śląsk cieszyński powzięła zasadniczą uchwałę grożącą okrutnie wszystkim, którzyby na drodze gwałtu próbowali stworzyć na swoją korzyść fakta dokonane. Wobec tego należało przypuszczać, że postępowanie Czechów będzie surowo skarcone i że Polsce będzie przyznane pełne wynagrodzenie szkód wyrządzonych przez najazd czeski państwu polskiemu i ludności polskiej na Śląsku. Bezwzględna restitutio in integrum (przywrócenie do stanu pierwotnego) byłaby w każdym razie najmniejszym zadośćuczynieniem, jakiego Polska mogła słusznie od ententy oczekiwać.

Zamiast tego rdzennie polskie ziemie mają się dostać pod obcą okupację. Brak w depezy informacji co do tego, jakich państw wojska ma

ją obsadzić Śląsk Ciesz. Wobec tego, że Czesi wazędzie występują w charakterze państwa należącego do koalicji i że z tego tytułu obsadzili niemieckie części krajów sudeckich i północne Węgry, zachodzi uzasadniona obawa, że owe wojska okupacyjne na Śląsku będą się składały w znacznej części, jeśli nie wyłącznie, z Czechów. Tembardziej, że ententa nie dysponuje w pobliżu żadnymi siłami, którychby można użyć do tego celu. Jakim byłby los ludności polskiej pod okupacją czeską, jak szerokie pole otwartoby się dla wszelkiego rodzaju nadużyć zmierzających do sfalszowania woli ludności, łatwo sobie wyobrazić.

Tego rodzaju „złatwienie” konfliktu czesko-polskiego stanowi precedens bardzo niebezpieczny dla Polski a dla Czechów wręcz zachętę do dalszych zamachów na ziemię polską. Co się stało dziś na Śląsku, może się powtórzyć jutro na Lemkowszczyźnie, a nawet w zachodnich powiatach Galicyi, do których Czesi mają również „prawa” historyczne i których skarby naturalne są równie potrzebne przemysłowi czeskiemu.

Jest bowiem rzeczą niezmiernie charakterystyczną, że Czesi na konferencji paryskiej uzasadniali swe pretensje do Śląska nie żadną zasadą prawną lecz jedynie najciaśniejszym interesem polityczno-ekonomicznym. Ze tego punktu widzenia, tak sprzecznego z zasadami Wilsona, mającymi stanowić podstawę nowego porządku świata, nie odrzucono z góry na konferencji paryskiej, że dopuszczono wogóle do dyskusji nad nim, rzuca nader niepokojące światło na zamiary i dążenia koalicji.

Zasługuje także na uwagę zachowanie się Romana Dmowskiego „reprezentującego” nie wiadomo z czyjego ramienia Polskę na konferencji paryskiej. Otóż Dmowski wyraźnie zgodził się na obsadzenie spornych obszarów przez wojska koalicji, ponosił zatem pełną odpowiedzialność za wprowadzenie obcej okupacji na ziemię polską. Nie może to dziwić ze strony człowieka, który z całym swym stronnictwem dążył do obsadzenia całej Polski przez ententę.

Żale „Reformy” a taktyka endeków.

Nareszcie i „Nowa Reforma” zabrała głos na temat wyborów w Krakowie.

Ubolewa nad terrorem partyjnym bloku i nad składem personalnym listy, „który musiał zdumiewać w stolicy Piastów i Jagiellonów, w Atenach polskich i jak tam jeszcze brzmią nazwiska naszego starego Krakowa”...

Przy tej okazji jednak wyraża nieukontentowanie z „nieprzystosowanej do życia i do poziomu politycznego naszego społeczeństwa” ordynacji wyborczej, którą rząd Moraczewskiego wprowadził w życie „z uszczerbkiem dla własnych interesów partyjno-reprezentacyjnych”.

Otóż, w jakiej mierze winien jest rząd Moraczewskiego, iż burżuazja nie korzystała zupełnie z zasady proporcjonalności, dającej możliwość reprezentacji i słabszym ugrupowaniom, lecz wsiąkała w jedną listę — z marką endecką?

Nie można narzekać na jądłospis, jeżeli się samemu wszystkie potrawy zleje do jednego szafliczka.

Swoim interesom „reprezentacyjno-partyjnym” zaszkodził, zapewne, gabinet Moraczewskiego, dając kartę do głosowania kobietom. Nie było dla nikogo tajemnicą, iż w miastach zwłaszcza — ogromny procent kobiet trzyma się faktycznie księżej komży: od radczyń, czy paskarek w karakulach, aż do marzących w lichych chuścinach „ogonczarek”...

Ale jest cechą naszego stronnictwa, że nie żyje ono li tylko chwilą dzisiejszą, że budując dla

przyzwołości i w imię sprawiedliwości, nie może odrzucać precz połowy rodzaju ludzkiego — dlatego, że w danej chwili jest ona w wielkiej ilości bezwłasnowolna, bo zahipnotyzowana przez kler.

Ale powróćmy do endecji. Umie ona mobilizować ogromne masy burżuazji, inteligencji, drobnomieszczactwa, upajając je frazesem „narodowym”, „solidarnością narodową”, ale całe to upajanie nie jest nigdy użyte do jakiegokolwiek szerszego celu narodowego.

Różnymi sposobami działa endecja na swoje tłumy, urządza dla nich „patriotyczne” spektakle „circenses” z orkiestrami, lampionami, z noszeniem kogoś na rękach; przy każdych wyborach ogłasza przeciwko komuś krucyatę. To rzeczy ponętne dla p. t. publiki i tania.

Co komu szkodzi zyskać sobie reputację „prawdziwego Polaka” przez wstawianie Koriantemu Niemojewskiemu, lub Paderewskiemu; co komu szkodzi posiadać taki patent przez wrzucenie do urny endecckiego głosu?

Narodowa demokracja swoich rzekomych olbrzymich wpływów, mówimy rzekomych, bo opartych na sztuczkach demagogicznych, nie używa do tego, ażeby od zwabionych do siebie ludzi żądać poważniejszych świadectw dla kraju, niż gapienie się w tłoku, lub obleganie jej lokalów wyborczych.

Ma niby w ręku całą klasę posiadającą, a widzimy, jak anemicznie prezentuje się polska polityka państwowa.

Tak, jak miała być w ręku aranżowanie wszystkich wieców lwowskich i w krociowej stolicy sprowadzila była tą drogą... 300 młodzińców pod broń! Bo wiecowników parla w łatwiejszym kierunku: wyrażania się rządowi ludowemu! Przywódcem endeckim chodzi przede wszystkim o zapanowanie w danym momencie nad dostępnymi dla niej umysłami, na mocy dobranego hasła, czy to będzie: precz z Keselerem, czy ratujcie Warszawę przed żydami, czy brońcie Polskę przed falą czerwoną, czy niech żyje Korianty! Cała sztuka, żeby dobrać repertuar, a burżuazja, inteligencja, drobnomieszczactwo dostarczy statystów, którzy będą krzyčili, wymachiwali laskami, lub chusteczkami, oklaskiwali...

Tylko nie żądajcie od tego tłumy myśli, ani prawdziwie obywatelskich czynów!

Bo to tłum, wodzony i zwodzony frazesem, nauczone, że dla kraju dość spełnia, gdy wykonuje te prymitywne gesty i czynności — ad majorem gloriam (dla większej chwały) Dmowskiego A dużą część tego bezmyślnego tłumy tworzy — inteligencja!

A dużą winę ponoszą ci żurnaliści burżuazyjni, którzy wówczas dopiero decydują się na stękanie, gdy endecja, zabrawszy zyski, pofolgują w śrubowaniu swych hasel i można już „bezpieczniej” je prześwietlać!

Wielkie zwycięstwo socjalistów w Galicyi.

Dotychczasowe rezultaty wyborów do Sejmu w Galicyi przyniosły wielkie zwycięstwo socjalistom. Mimo wszelkie trudności — wielkie kapitały wyborcze, zmobilizowane przez burżuazję, a zwłaszcza kandydatów-milionerów, mimo głosy klerykalnych kobiet, mimo teroru księżego, mimo szalonej oszczerczej nagonki prasy brukowej — socjaliści zwyciężyli! Zwłaszcza zwracają uwagę wielkie zwycięstwa w 3 okręgach: krakowskim, chrzanowskim i wadowickim. Inna rzecz, że i tak wybory nie ujawniły jeszcze całego wpływu obecnego socjalistów.

Wybrani:

1. Ignacy Daszyński
2. Emil Bobrowski

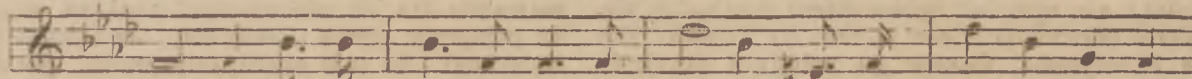
NIEŚMIERTELNA!

W tempie marsza.

(Słowa i muzykę napisał Adam Ludwig).

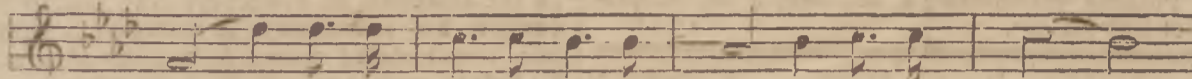
W mo—rzu łez i krwi po — czę — ta, z mo — cy lu — du wol — na

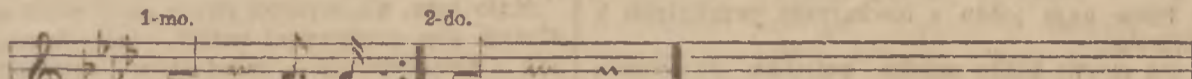
świę — ta! Mat — ka dzie — ciom, ty — wi. — ciel — ka, do — sto — jeń — stwem swo — bód

wiel — ka. O — to Pol — ska nie — roz — dziel — na, co w swem ło — nie jutrz — nie

cho — wa, Rzecz — po — spo — li — ta lu — do — wa, Nieś — mier — tel —

1-mo. O — to 2-do. nal

W morzu łez i krwi poczęta...
sercem pieści swe pisklęta.
Całą ziemię z łez osuszy
wskrzesicielka ludzkiej duszy!
Oto Polska i t. d.

W morzu łez i krwi poczęta...
jak złamała sromu pęta,
tak swych praw i słońce ustrzeże
mocą Czynu, w dobrej wierze:
Oto Polaka i t. d.

W morzu łez i krwi poczęta,
orgij zbrodni nie rozpęta;
krzywd rugując przywileje
wspólne szczęścia kreśli dzieje...
Oto Polska i t. d.

A kto śmiały broń pogania, —
ślepą siłę podszuć na nią:
biada mu! bo lud na straży!
zyciem broni Jej ołtarzy!
Oto Polska i t. d.

Osobne wydanie z akompaniamentem fortepianu wyjdzie w miesiącu lutym, nakładem „Lutni” robotniczej (sharmonizował prof. Lipski).

Wybory a najbliższe organizacyjne zadania partyi.

Wybory w Galicyi dobiegają końca. Przynoszą one niespodziewanie wielki sukces naszej partyi. Zwłaszcza wieś w długim szeregu powiatów stanęła bez wahania przy naszej partyi — mimo strasznego teroru księzkiego, wywieranego zwłaszcza na kobietach.

Teraz chodzi o to, aby partya nasza potrafiła umiejętnie dokonane dzieło wykorzystać, aby nie poszły na marne ofiarne wysiłki dziesiątków naszych mowców, naszych agitatorów. Chodzi o to, aby przedsięwzięcia nastrójów przerobić na mocną tkankę organizacyjną. W tym kierunku musimy wyteńczyć, i to niezwłocznie wszystkie swe siły! Popatrzmy, jak stapińszczyki krzątają się koło organizacji: ostatni „Przyjaciel Ludu” wzywa we wstępnym artykule, aby organizację komitetów chłopskich i t. d. ukończono do 15 lutego.

Tem bardziej musimy zakrzętać się my koło intensywnej pracy organizacyjnej. Wojna w znacznym stopniu zdeorganizowała naszą partyę, zwłaszcza na prowincyi. Wybory zaś niezmiernie ożywiły, poprostu odrodziły ruch partyjny, organizację na prowincyi i po wsiach zaczęły powstawać jak grzyby. Pokazało się, że tam, na prowincyi, uśpione było źródło wielkiej energii socjalnej. Trysnęło nagle przy wyborach. Uważajmy, aby nie wyschło! I aby ktoś inny, jakiś uzurpator z niego nie skorzystał!

Po pierwsze, należy dla każdego okręgu ułożyć (wedle gmin i powiatów) najdokładniejsze tabele wyborcze, aby można było orientować się przy pracy. Jedną taką tabelę należy odesłać natychmiast Komitetowi wykonawczemu, drugą zatrzymać na użytek Kom. okręgowego.

Po drugie, należy jaknajdokładniej ułożyć indeks wszystkich adresów okręgu (zwłaszcza wiejskich) mężów zaufania, kolporterów i t. d. Jeden egzemplarz takiego indeksu przesłać Komitetowi wykonawczemu.

Dalej przeprowadzić systematyczną akcję za prenumeratą pism partyjnych — tak, aby każdy nasz mąż zaufania po wsiach miał przynajmniej „Prawo Ludu”. Inaczej wszelka robota będzie wielce utrudniona.

Najważniejsze — wszcząć systematyczną akcję organizacyjną, zwłaszcza po wsiach (rady chłopskie i t. d. — według wskazówek Komitetu wykonawczego). Wszędzie wybierać komitety, ustanawiać kolporterów, kolportować nasze pisma i broszury. — Zwłaszcza kobiety należy jaknajusilniej wciągać do akcji agitacyjnej i organizacyjnej, tworząc gdzie można organiza-

cje kobiet, urządzając wiece kobiet, kształcąc referentki, kolportując „Głos Kobiet” i t. d.

Co się tyczy właśnie referentów, to na ich kształcenie należy położyć szczególny nacisk, gdyż wybory obecne pokazały, iż braknie nam sił agitacyjnych, aby należycie obsłużyć wieś. Zresztą nie chodzi oczywiście tylko o wyborczy punkt widzenia — dla każdej akcji ludowej (a tych akcji napewno nie zbraknie!) potrzebujemy większego aparatu agitatorskiego. Zwłaszcza kwestye agrarne gminne, konsumowe wymagają pilnego przestudyowania przez naszych referentów i referentki.

Dalej idzie akcja oświatowa, pogłębienie świadomości socjalistycznej, przez tworzenie socjalistycznych nastrojów mas w głębsze uświadomienie partyjne. Rozumiemy dobrze trudność tej roboty na rozległym terenie. Ale robota to konieczna. Zakładanie czytelni, bibliotek, kolportaż broszur, urządzenie odczytów wiele może zdziałać.

Ważną sprawą pozostają akcja aprowizacyjna (organizacja konsumów), gminna (czwarte koło, zjazd soc. radców i t. d.) i szereg innych. Wszystkiego tu omówić oczywiście nie możemy. Szczegółowych wskazówek udzielią kompetentne instancje naszej partyi.

Naszym celem jest tylko wskazać na konieczność bezwzględnego przystąpienia do tej akcji, do tej reorganizacji partyi na wielką skalę. Ani jednego dnia odpoczywać nie wolno, bo obok nas i przeciwko nam pracują inni.

Idziemy do Sejmu dla wielkich zadań politycznych i socjalnych. Jesteśmy zdania, że od fundamentów należy budować Polskę Ludową. Mamy przed sobą silny, zwarty blok wrogów.

Pamiętajmy, że stoimy u progu wielkich wydarzeń, że musimy zorganizować siłę ludu i pokierować nią, że potrzebujemy wielkiego i znakomicie funkcjonującego aparatu organizacyjnego.

A więc — natychmiast do pracy!

Zbrojny konflikt polsko-czeski.

Według depechy iskrowej, kwestyę konfliktu polskiego-czeskiego

uregulowano

na konferencji w Paryżu. Przedstawiciele obu stron wyluszczyli swe zapatrywania, poczem na propozycję delegata czeskiego dr Benesa zgodzono się obopólnie, aby

obszary sporne zostały na razie obsadzone przez koalicyę.

Kwestya ostatecznego urządzenia śląskich okręgów przemysłowych nie mogła być tak rozwiązana, jak inne zarządzenia terytoryalne, odnoszące się do Polski (?). Delegat czeski oświadczył, że obszary węglowe na Śląsku są niezbędne dla przemysłu czeskiego.

Konferencya zadecyduje, której z tych dwóch stron przypadną obszary sporne.

Wybrano komitet, złożony z przedstawicieli koalicyi, który dla przeprowadzenia postępowania pojednawczego wyjedzie niebawem z Paryża do Polski. (W depechy są pewne niejasności skutkiem przerw w znaczkach iskrowych).

RZĄDY CZESKIE NA ŚLĄSKU.

W Zagłębiu karwińskim Czesi zaprowadzili sądy doraźne. Pod grozą kary śmierci zażądali wydania broni. Aresztowali bardzo wielu Polaków. W Suchej Górze wpadli im w ręce spis socjalistycznego stowarzyszenia robotniczego „Siła” i na podstawie tego spisu aresztowali wszystkich członków, których znaleźli. Większa część członków stow. „Siła” jednak zdołała wczasu zbiec.

Za zbiegłych działaczy politycznych mszczą się na pozostałych żonach i dzieciach. Czesi urządzają ustawiczne rewizye w mieszkaniach, zabierając przy tej sposobności co się da.

Kopalnie zmilitaryzowano,

ustawiając wszędzie na sztychach żołnierzy. Zaprowadzili wszędzie ponownie 9-godzinny dzień roboczy,

minimalne zarobki górników zniżyli z 16 na 18 koron. Wobec tego w zagłębiu panuje strajk. Żywność Czesi zabierają dla siebie, a ludność cierpi niedostatek, wobec tego ceny naturalnie idą w górę. Czesi rekwirują co się da, nie oszczędzając nawet zboża na zasiew i ziemniaków. Pomimo wyniszczzonego bydłostanu zabierają resztki bydła na wyżywienie swych oddziałów.

Prezes Rady narodowej w Cieszynie dr Jan Michejda został przez Czechów wywieziony do Olomuńca do obozu internowanych.

Zawieszenie broni.

W nocy z środę na czwartek o godz. 2 zażądali Czesi zawieszenie broni. Nastąpiło to bezpośrednio po walkach na północny-zachód od Skoczowa, w których Czesi ponieśli ciężkie straty. Komenda polska zgodziła się na zawieszenie broni, które — jak się dowiadujemy — przedłużono o dalszo 24 godzin,

t. j. do godz. 2 w nocy z soboty na niedzielę.

Obecnie zatem na linii frontu panuje spokój.

Sily zbrojne czeskie

na Śląsku składają się — według zeznań jeńców — z 6 pułków legionów. Oprócz tego przybyć miało do Cieszyna 5 batalionów po 800 ludzi.

W obronie zagrożonego Śląska.

Wiec krakowski.

Zdradziecki napad Czechów na ziemie polskiego Śląska, wywołał w szerokich masach naszego społeczeństwa głębokie oburzenie i chęć odwetu za zbrodnie dokonywane na bezbronnej ludności polskiej Śląska, przez podstępnych „braci” Słowian — Czechów. To też na zapowiedź o mającym się odbyć wiecu protestującym przeciw barbarzyńskiemu napadowi, publiczność ze wszystkich ster i klas społecznych zapełniła wielką salę Starego Teatru, zaś napływające ciągle nowe tłumy ludności zajęły całe przedsionki, schody i westybul na dole, gdzie odbywało się drugie zgromadzenie. — Wiec zagał red. Krysiak. Czesi, mówił, udawali naszych przyjaciół, sami żyjąc w ciężkich warunkach austriackiego ucisku, w chwili, gdy zdobyli wolność ozdobili ją zaraz zbrodnictwem napadem na bezbronny naród polski.

Przemawiali następnie sekretarz Śląskiej Rady Nar. p. Bobek, dr Wolff z Frysztatu i ks. pastor Michejda. Wszyscy mówcy w pełnych goryczy i gniewu słowach piętnowali zdradziecki napad Czechów na Śląsk cieszyński, potępili zbrodnicze i bestyalskie znęcanie się Czechów nad bezbronną ludnością Śląska.

Imieniem ludu podhalańskiego przemawiał p. Kantor.

Przy końcu wiecu zabrał głos poseł ziemii Śląskiej t. Reger: Musimy się zorganizować i stanąć do walki z całym, zorganizowanym przeciw nam narodem czeskim! Nie ludźmy się, że oddadzą nam oni dobrowolnie Spiż, Orawę i Śląsk, — odebrać to musimy siłą! Dziś nie czas na walki wewnętrzne, gdy mamy budo-

brócić swój oręż wyłącznie przeciw rewolucyoniom rosyjskim.

I cóż dziwnego, że obecnie, kiedy Masaryk jest u steru Rządu w Czechach — prowadzi dalej swą antydemokratyczną — antywojenną, nawskróś imperyalistyczną politykę?!

Panowie endecy powinni mieć w dalszym ciągu tylko dla niego najwyższe uznanie za konsekwentną „prawdziwie narodową” działalność. Naprawdę! nie do twarzy wam, panowie, z tymi gromami na imperyalizm, zaborczość i t. d.

Kwalifikacye generała Muśnickiego na wodza polskich sił zbrojnych.

W Poznaniu odbyła się przed kilku dniami uroczystość zaprzysiężenia gen. Dowbor-Muśnickiego jako naczelnego wodza wojsk polskich w Poznańskim. Niezaszczytnie w pamięci polskiej zapisał się generał Muśnicki, który w najcięższych dla Polski chwilach, bo w czasie gdy zawiązki zbrojnych sił polskich, legiony, kruszyły się pod zamachem perfidy i gwałtu niemieckiego — kapitulował przed Niemcami w Bobrujsku, mimo, że posiadał liczną, dobrze uzbrojoną, we wszystkie środki techniczne wyposażoną armię, kapitulował, przynosząc nie tylko ujmę honorowi żołnierza polskiego, ale wyrządzając wielką moralną i materialną szkodę całemu narodowi. Pierwszą przewiną zmył bohaterki czyn Hallera pod Kaniewem, druga pozostała na długi czas niepewetowana. Zdawało się, że tak skompromitowany w oczach ogółu człowiek nie będzie śmiał już nigdy wysunąć się na czoło narodu, że będzie pragnął, aby imię jego, tak niezaszczytnie zaznaczone, zatarło się w pamięci społeczeństwa.

Stało się inaczej. Komisaryat Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu uznał za stosowne powołać go na wodza wojsk pznańskich, walczących z Niemcami, na wodza tych, którzy nie posiadając broni, rzucili się na wroga i na nim ją dopiero zdobyli, podczas gdy Muśnicki z bronią w rękę poddał się temu samemu wrogowi. Lecz pomijamy już to, iż Naczelna Rada ludowa w Poznaniu widocznie nie militarnych kwalifikacyi żąda od wodza swych sił zbrojnych, że inne jego „walory” były tu miarodajne (gen. Muśnicki uchodził za duchowego wodza tak zw. „białej gwardyi”) — pomijamy na razie rolę jego przysięgi, w której ślubuje posłuszeństwo komisaryatowi Nacz. Rady Ludowej w Poznaniu i dowódczom, mianowanym przez tenże komisaryat (tym samym ostentacyjnie zaznacza swą niezależność od naczelnego wodza zbrojnych sił polskich, Piłsudskiego). Na inny atoli fakt musi się zwrócić uwagę, który nie dotyczy już ani militarnych ani politycznych właściwości gen. Muśnickiego, lecz dyskredytuje jego moralną wartość jako człowieka i obywatela.

Oto, co czytamy w ostatnim numerze pisma: Rząd i wojsko:

„Dnia 13 stycznia r. b. p. Franciszek Kulikowski i Wł. Maliszewski w liście otwartym do gen. Dowbor-Muśnickiego, postawił mu szereg ciężkich zarzutów, oskarżających go o przywłaszczenie sobie olbrzymich sum pieniężnych b. 1-go Korpusu Polskiego. Do dnia dzisiejszego gen. Muśnicki na zarzuty te nie odpowiedział, natomiast przyjął nominację komisaryatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu na głównodowodzącego wojsk polskich.

W jaki sposób człowiek, oskarżony o sprzeniewierzenie publicznego majątku, może zajmować tak odpowiedzialne stanowisko?

Czekamy na jaknajrychlejsze wypowiedzenie się w tej sprawie p. Muśnickiego, Komisaryatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu oraz Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich.”

Przytaczając powyższe uwagi (treść oskarżenia drukowaliśmy obszernie swojego czasu w „Naprzódzie”), stwierdzić się musi na razie, że dziwna conajmniej wytworza się sytuacja przez przedwczesny akt mianowania na wysoką godność wojskową człowieka, któremu podobne przewinienia się zarzuca.

W tej sprawie zabrał głos w obronie Muśnickiego „Kurier Poranny”, który przytaczając szereg świadomych nieścisłości stara się w błąd wprowadzić opinię publiczną. Warszawski „Robotnik” powołując się na odnośny artykuł w „Kurjerze Por.” p. Porębskiego, b. gubernatora okupacji bobrujskiej, na podstawie właśnie jego „wyjaśnień” stwierdza, że złoto (zdobyte w

Mińsku i pieniądze napływające potem stałe do Komendy I. Korpusu) jest u kogoś i nie zostało oddane do skarbu polskiego,

że tak zwana komisya likwidacyjna jeszcze opracowuje (od maja) rachunki z funduszów korpusu.

że gen. Dowbor-Muśnicki złoży sprawozdanie przed Sejmem. A więc nie złożył go wogóle jeszcze, a ma zamiar złożyć, gdy mu o tych sumach przypomniano publicznie.

Presya klerykalna obosieczną bronią.

Księża na Górnym Śląsku zmuszają kobiety do głosowania na niem. klerykałów.

Dzienniki warszawskie przytaczają następującą depezę P. A. T. z Poznania.

Na Górnym Śląsku stosowali centrowi księża niesłychany terror wobec kobiet polskich, zmuszając je do udziału w wyborach (chodzi tu o wybory do konstytuandy niemieckiej, w których ludność polska miała nie uczestniczyć, uważając się za przynależną do Polski, red. Nap.)

Kobiety polskie donoszą, że brały udział w wyborach, albowiem złożyły w kościele przysięgę, iż głosować będą na centrowców.

Wstrzymującym się od głosowania księża grozili odmówieniem rozgrzeszenia.

Tu zatem terror księży i bigoterya kobiet złożyły się na to, iż polskie głosy znalazły się w wykazie niemieckim.

Bo nie o to tylko chodziło klerykałom niemieckim na Śląsku Górnym, ażeby głosami polskich dewotek osłabić szanse wyborcze socjalistów niemieckich, lecz aby na podstawie statystyki wyborczej wykazać, ile ludności górnośląskiej ciąży ku Berlinowi, przyznają się do państwowości niemieckiej.

Inaczej mówiąc, niemieccy lub zniemczeni księża górnośląscy zniewolali kobiety polskie do zdrady interesów narodowych w imię jakoby woli Boga — pod zagrożeniem odmówienia rozgrzeszenia!

Oto, do czego prowadził frymarczenie religią na użytek polityki!

Z warszawskiej Rady delegatów robotniczych.

Korespondent „Górnika”, organu P. P. S. w Zagłębiu, tow. Żarski tak charakteryzuje dotychczasowe prace warsz. Rady Delegatów, organu (jak wiadomo wspólnego wszystkich kierunków politycznych w b. Królestwie).

Prace Rady rozpoczęły się w początkach stycznia b. r.

Pierwsze posiedzenia przebiegały były prosto namiętną dyskusją polityczną. Komuniści z posiedzeń Rady usiłowali zrobić sobie masówki agitacyjne. Gwałtowne ich ataki na Rząd Ludowy i P. P. S. miały tu być środkiem uświadamiania o prawdzie komunizmu robotników swoich i pepesowskich.

Delegaci pepesowcy przekonali się, że jeżeli frakcyja P. P. S. nie ujmie w Radzie inicjatywy w swoje ręce, to prace Rady spełzną na niczem.

Z spraw wniesionych przez nas w pierwszym rządzie na uwagę zasługuje sprawa Komitetów fabrycznych. Uchwalono przyjąć w całości zaproponowany przez nas wniosek. Podstawą działalności Komitetów winno być wprowadzanie w życie samorządu fabrycznego. — Przyjmowanie i uwalnianie robotników, ochrona pracy, organizacja aprowizacji, walka z fabrykanckim sabotażem, oraz kontrola nad produkcją fabryki — winny być podstawą ich działalności.

Drugim z kolei wnioskiem była sprawa finansów Rady, w której to sprawie proponowaliśmy opodatkowanie robotników i kapitalistów, oraz zażądać od rządu funduszy, aby stworzyć Radzie możliwość konkretnego działania. Wniosek co do szczegółów postanowiono desłać do Komitetu Wykonawczego.

Z inicjatywy również naszej frakcyi uchwała Rada zawezwać wszystkie Rady Del. Rob. całej Polski do odbycia Zjazdu w Warszawie w dniu 16 b. m. Wykonanie tej uchwały polecono Komitetowi Wykonawczemu.

Ostatnią sprawą, jaka wniesiona przez naszą frakcyję na Radę, znajduje się jeszcze w stadium dyskusji i rozstrzygnięcia być może dopiero na przyszłym posiedzeniu, jest bezrobocie.

Podstawę wniosku zgłoszonego przez nas stanowi żądanie, by pomoc dla bezrobotnych, okazywana z funduszy rządowych oddaną została całkowicie Radom Del. Rob., które winny wytworzyć specjalne ku temu organa.

Naogół zdaje się, że Rada wkracza obecnie w stadium konkretnej pracy. W tym przynajmniej kierunku czynione są wszelkie możliwe ze strony P. P. S. usiłowania.

Dotkliwie na pracach Komitetu Wykonawczego odbija się brak stałego lokalu Rady.

Tyle tow. Żarski.

W tej charakterystyce towarzysza, należącego zresztą do lewicowego skrzydła w partyi, uderza jednak nadmierna nikłość dotychczasowych wyników prac warszawskiej Rady. Zachodzi więc nawet kwestya, której tu na razie nie będziemy rozstrzygać, czy te namiętne i nieprzerwane dyskusye w Radzie nie utrudniają raczej bieżącej organizacyjnej i agitacyjnej roboty.

Sytuacja polityczna na Ukrainie.

Zjednoczenie republik ukraińskich. — Kongres. — Niepewne wojsko. — Dyktatura wojskowska. — Stosunek do Polaków. — Pogromy.

Dzień 22 stycznia, jako rocznica czwartego uniwersału (ogłoszenia niepodległości Ukrainy) uznany został przez Dyktoryat, jako święto narodowe ukraińskie. Tegoż dnia odbyło się, jak donosi warszawski „Robotnik” z Kijowa, dawno zamierzone uroczyste proklamowanie zjednoczenia obu republik ukraińskich: zachodniej i wschodniej Ukrainy. Jednocześnie miał rozpocząć swoje obrady kongres ludu pracującego, w którym bierze również udział delegacja ukraińskiej Rady narodowej z Galicyi wschodniej.

Wobec zajęcia znacznej części Ukrainy przez wojska sowieckie i wysoce nienormalnych warunków, w jakich odbywały się wybory, przedstawicielstwo na kongresie jest bardzo niekompletne i w dużym stopniu sztuczne. Liczba posłów, przybyłych do Kijowa, wynosił dwustu kilkudziesięciu. W większości swojej są to delegaci, obrani na zjazdach chłopskich, organizowanych przez t. zw. „sełańskie spółki”, pozostające pod wpływem eserów ukraińskich. Pozostałe stronnictwa na kongresie są w znacznej mniejszości. Opozycja lewicowa, do której wędą komuniści, lewi esery i lewi esdecy ukraińscy (t. zw. niezależni) będą zapewne stanowili nieliczną grupę. Prawdopodobnie jednak większość kongresu wypowie się bezwarunkowo za dotychczasową polityką Dyktoryatu i popierających go partyj.

Rzecz inna, że położenie rządzących obecnie czynników jest bardzo niepewne. Raz po raz w różnych miejscowościach Ukrainy wybuchają bunt chłopskie pod hasłami władzy rad.

Dyktoryat dobrze wie, jak nie może polegać na własnych żołnierzach, których niedawno prowadził do walki z hetmanem.

Na miejsce tych wojsk sprowadzono do Kijowa oddziały galicyjskie, siczowników i huculów, spotykane przez ludność miejscową przeważnie dość niechętnie. Z oddziałów tych sformowano korpus, który po zdobyciu Kijowa pozostał tam na stałe. Obecnie korpus ten nazwany korpusem strzelców siczowych, pozostawiono w Kijowie, jako stałą straż ochronną miasta.

Dowództwo wojskowe jest faktycznie panem sytuacji w mieście. Dyktoryat zaś jest bezsilny, sfery bowiem wojskowe ukraińskie dalekie są od socjalizmu i zbliżone są do kół umiarkowanych jak tzw. „esefi” (socyjalist-federalści), oraz galicyjscy politycy ukraińscy. Sfery te również pragną znaleźć oparcie i pomoc u koalicji. Sfery wojskowe i zbliżone do nich czynniki prowadzą własną swoją zakulisową politykę i niejednokrotnie nie liczą się z istnieniem Dyktoryatu i rządu.

Dowódca korpusu, ataman Konowalec wydaje na własną rękę rozkazy i rozporządzenia. Szczególną uwagę zwrócono w kierunku ukraińszycy, tępiąc wszelkie zewnętrzne ślady rosyjskości. Nakazano usunięcie wszystkich szyldów i napisów rosyjskich. Język rosyjski ostatecznie rugowany jest z wszystkich urzędów państwowych.

Represye językowe zwracają się jednak głównie przeciw rosyjskości. Polskość jest znacznie bardziej tolerowana; represyi rządowych przeciw polskości, jako takiej, dotąd nie było. Są tylko akty zemsty i nienawiści przeciw Po-

Ważne dla wszystkich!

Celem zatrudnienia powracających z wojska obojnych krawców, utworzona została

SPÓŁDZIELCZA

SPÓŁKA KRAWIECKA

Stow. zarejestrowane z ograniczoną poręczą

W KRAKOWIE

przy ulicy KRAKOWSKIEJ L. 39

Ceny stałe i bardzo przystępne.

lakom ze strony mas; nienawiść ta jednak równie dobrze wylewa się przeciw Żydom. W ostatnich tygodniach w całym szeregu miast Ukrainy miały miejsce pogromy żydowskie, urządzone na własną rękę przez poszczególne oddziały wojskowe i chłopstwo. Dodać należy, że Dyrektoryat i czynniki polityczne ukraińskie w dalszym ciągu zajmują względem Żydów wyjątkowo przychylny stanowisko. Ministerstwu żydowskiemu asygnowano milionowe sumy, przeznaczone na pomoc dla ofiar pogromów.

Z teatru Powszechnego.

„Pani X.” sztuka A. Bissona.

Kobieta porzuca męża, dziecko i ucieka z kochankiem. Po dwóch latach wraca i prosi o przebaczenie, a odtrącona puszcza się na awanturnicze życie, niepomna niedawno okazywanej skruchy. Całą tę budującą egzystencję wieńczy po 20 latach zamordowaniem przygodnego kochanka w chwili, gdy zamierzony przez niego szantaż zagraża wykryciem tajemnicy jej życia i tem samym zburzeniem spokoju i splamieniem dobrego imienia syna. Aresztowanie — sąd — syn własny, nie wiedząc o tem, broni matki — uwolnienie. Potem oczywiście wypada jej umrzeć, co też z całym melodramatycznym efektem wykonuje.

Sztuka pełna jęków, łez, zgrzytów, ciężkich wylewów, patetycznego sentymentu, dramatycznej pozy, banalności i nieprawdopodobieństw. Sztuka nie potrzebna ani ze względów moralności — bo jest nieetyczna, ani sceniczności, bo jest ciężka, ani literackich — bo jest licha. Po co w takim razie ją wystawiano?

O ile można było ratować sytuację, ratowała ją p. Bednarzewska, transponując na naturalną siłę uczucia naciągniętą do niemożliwości płaczącą groźbę psychologicznych konfliktów. P. Magnuszewski, poruszający się niezbyt pewnie na scenie, robi w rolach swych dotychczas wyrażenie nieśmiałego chłopczyka, mimo to skutkiem braku wszelkiej przesady kreacje jego, pogłębione ekspresją, mogą się stać zajmującymi. Natomiast swoboda i pewność siebie p. Kucharskiego — Laróque'a zapewniła roli jego wybijającą się wyrazistość. Podnieść również trzeba pełną umiarowego taktu gry p. Skalskiego i Trzywdara.

Co się tyczy zewnętrznej strony, uderzało, że dwaj filuci Perrisard i Merivel, nie postarzeni się nic przez 20 lat — zdaje się nawet, że w jednych i tych samych przez 20 lat chodzili ubraniach, a sala sądowa prymitywnym urządzeniem przypominała raczej jakąś szkółkę w Małej Wólce, niż salę trybunału w Bordeaux. (a. cw.)

KONCERT LUDOWY

odbędzie się w Krakowie w połowie lutego

ze współudziałem

WYBITNYCH SIŁ ARTYSTYCZNYCH.

Z różnych stron.

LUTNIA ROBOTNICZA zawiadamia swych członków, że najbliższa próba odbędzie się w niedzielę o godzinie 10 przed południem. Ze względu na krótki czas jaki nas dzieli od koncertu uprasza się wszystkich członków o regularne uczęszczanie na próby.

KASA OSZCZĘDNOŚCI MIASTA KRAKOWA zakupiła na własny rachunek Polskiej pożyczki państwowej za 2,500.000 koron. — Kasa Oszczędności przyjmuje nadal subskrypcję tejże pożyczki w godzinach urzędowych.

POWOLANIE LEKARZY. Magistrat wzywa wszystkich dyplomowanych lekarzy, którzy nie przekroczyli 35 roku życia, przebywających w Krakowie, aby najdalej do 4 lutego b. r. zgłosili się ze swymi dyplomami w wydziale wojskowym magistratu.

POPOŁUDNIE DLA DZIECI. Staraniem Uniwersytetu Ludowego w niedzielę dnia 2 lutego o godz. 3 popoł. w Instytucie muzycznym P. Hindemithowa opowie „o Krasnoludkach i Sierotce Marysi” (z obrazami świetlnymi). Wstęp 60 hal., dla starszych 1 kor. Bilety wcześniej do nabycia w Bibliotece Uniwersytetu Ludowego (Zwierzyniecka 14) od 4 do 8 wieczorem.

BEZROBOCIE W FABRYCE CYGAR? Jak donoszą nam, fabryka w najbliższym czasie zaprze-

stać może pracy, a to z powodu braku surowca. Już obecnie oddała się pracowników prowizorycznych, zaś reszta pracowników podobno otrzyma w najbliższym czasie 14-dn. wypowiedzenie i straci pracę. Gdyby to nastąpiło, **groziłaby setkom rodzin wielka katastrofa.** W krakowskiej fabryce cygar pracuje około 1000 kobiet, które po największej części utrzymują rodziny. Pozbawienie tej ilości osób pracy, której w obecnym czasie bezwarunkowo nie znajdują, byłoby straszną klęską. Ponieważ brak surowca spowodowany jest chwilową przerwą komunikacyjną między Krakowem a krajami zachodnimi, przeto rząd nie powinien zwalniać pracowników, lecz na krótki czas, aż do podjęcia komunikacji, pozostawić im ich pobory.

Wszystkie te wiadomości dokładnie sprawdzimy i podamy wiadomość w najbliższym numerze.

WALNE ZGROMADZENIE ORGANIZACJI ROBOTNIKÓW PIEKARSKICH odbędzie się dnia 2 lutego (w niedzielę) o godz. 10 przed południem w Związku rob. Dunajewskiego L. 5. Na porządku dziennym: sprawozdanie kasowe, sprawy cennikowe, wybór nowego Zarządu i wnioski.

ZGROMADZENIE SŁUG I STRÓŻEK odbędzie się we wtorek dnia 4 b. m. o godz. 5 popołudniu w Związku, Dunajewskiego 5, II p.

KONKURS NA ZAPOMOGI DLA RĘKODZIELNIKÓW KRAKOWSKICH. Odsetki narosłe w roku 1918 od kapitału „fundacji c. k. uprzywilejowanego galicyjskiego akcyjnego Banku hipotecznego we Lwowie dla rękodzielników m. Krakowa” rozdzieli w bieżącym roku prezydent miasta tytułem jednorazowych zapomóg między niezamożnych rękodzielników, przynależnych do gminy M. Krakowa bez różnicy wyznania i obrządku.

Podania należy udokumentowane, a wystosowane do Magistratu stół król. M. Krakowa, należy złożyć najpóźniej do dnia 14 lutego b. r. na ręce Starszego Stowarzyszenia, którego współubiegający się o zapomogę jest członkiem.

ENDECYJA JASIELSKA PRZECIW REPRESENTACJI ROBOTNIKÓW W GMINIE. Z Jasta piszą nam: Na mocy rozporządzenia P. K. L. nasza partya wybrała na walnem zebraniu robotników 12 radnych, w tem 1 kobietę, jako przedstawicieli obywateli, nie mających dotąd prawa wyborczego do rady miejskiej. Rada miejska przez akklamację przyjęła nas jako czwarte koło. Tymczasem w dniu 3 stycznia 1919 wnieśli wszechpolacy do rady miejskiej protest przeciw naszemu czwartemu kołu, w którym podpisany jest także radny Brąglewicz, który także razem z innymi głosował za przyjęciem przez akklamację.

Na wiecach przedwyborczych wszechpolacy całą gębą krzydzeli o jedności narodowej. Tymczasem u nas zakładają protest przeciw przedstawicielom robotniczym. Tak wygląda w realizacji u endeków dążenie do jedności narodowej.

ROBOTNICZY, ZEBRANI NA OBCHODZIE 33 Roczniczy męczeńskiej śmierci pierwszych „proletaryatczyków” w Polsce, zebrali na dziedzi robotników śląskich, walczących z czeskim najezdzą 111 kor. i zwracają się do wszystkich robotników z apelem, aby fundusz ten własnymi ofiarami powiększali.

Zakopane, 28 stycznia 1919.

Z OBECNYCH STOSUNKÓW W MIN. SPRAW ZAGR. „Kuryer Polski” drukuje następującą notatkę: Wczoraj w korytarzach pałacu ministerstwa spraw zagranicznych paru dziennikarzy czyniło wymówki jednemu z miejscowych do stojników z powodu braku informacji, a także faworyzowania pewnych wydawnictw.

— Zaciuci panowie, najpiękniejsze dziewczę nie może dać więcej, niż posiada... My również o ważnych aktach polityki zagranicznej dowiadujemy się... z plakatów ulicznych. Tak było z tekstem depešy Lansinga... Odpowiadać zaś możemy tylko za własne czyny.

— Czy dziś nie ma nowych wiadomości z Paryża? — pytają.

— Darujcie panowie, odpowiada z cokolwiek melancholijnym uśmiechem dostojnik, nie jestem w stanie was poinformować. Nie wychodziłem jeszcze na miasto i nie czytałem plakatów ulicznych.

POGRZEBE LIEBKNECHTA. Pogrzeb Liebknechta i spartakowców poległych podczas walk odbył się spokojnie. Na 8 wozach spoczywało 32 trumien z tych jedna cynkowa, w której mają być złożone zwłoki Róży Luksemburg, gdy się je odszuka. Wszystkie trumny złożono

do wspólnego grobu. Adwokat Lewy złożył na mogile przysięgę w imieniu rzesz robotniczych niemieckich, że prowadzić będą dalej dzieło rozpoczęte przez Liebknechta. Poseł Adolf Hoffman mówił, że trumny te są straszną skargą przeciw obecnemu rządowi. Próżną trumnę Róży Luksemburg złożono obok trumny Liebknechta. Z przedstawicieli prasy nie dopuszczono na pogrzeb przedstawiciela „Vorwaertsu”.

KALENDARZE ROBOTNICZE NA ROK 1919 SĄ NA WYCZERPANIU! Towarzysze pragnący nabyć pozostałe egzemplarze (cena 3 K 20 h) zechcą zgłosić zamówienia do administracji „Naprzodu”, przesyłając równocześnie należytość w liście pieniężnym lub przekazem pocztowym. **Dla kolporterów rabat!**

REPERTUAR TEATRU IM. SŁOWACKIEGO.

Sobota: „Granith et Hymen”.

Niedziela po południu: „Betleem polskie”; wieczorem: „Granith et Hymen”.

REPERTUAR TEATRU POWSZECHNEGO.

Sobota po południu: „Laleczka z saskiej porcelany”; wieczorem: „Pani X...”.

Niedziela po południu: „Dom otwarty”; wieczorem: „Podjazd nieprzyjacielski”.

Zdolny, trzeźwy elektromechanik warsztatowy

z długoletnią praktyką, obznajomiony z budową szalownic, reparacją i nawijaniem dynamomaszyn, motorów elektrycznych, elektrycznych aparatów wszelkiego rodzaju, jakoteż robotami na tokarn, znajduje stałe zatrudnienie za dobrem wynagrodzeniem.

Zgłoszenia z odpisami świadectw nadsyłać do Administracji „Naprzodu” pod „Biuro instalacyjne” Kraków.

Oleje maszynowe, smary, tłuszcz To-vootta, wazelinę apteczną, benzynę

dostarcza firma

RYMPEL I SKA

Przem. olejów min. wytw. prod. chem. Kraków, Gerudy 14.

WOZY GOSPODARSKIE,

Ule słowiańskie, Brony drewniane, Sieczkarnie, Kieraty i t. d.

wyrabia

Fabryka maszyn i narzędzi rolniczych w Oświęcimiu.

Wodociągi, pompy, łazienki, klozety i t. d.

oraz wszelkie reperacje w zakresie wchodzące wykonuje

Zakład instalacyjny **JÓZEF IASKO**

KRAKÓW, ulica Mikołajska 5. Filia ulica Bożego Ciała L. 12. Telefon Nr. 3393.

Pierwsza Polska Pracownia narzędzi chirurgicznych i wyrobów nożowniczych

„AESCULAPIA”

Kraków, Floryańska 43, ofic.

wykonywa:

specjalne ostrzenie brzytwy,

narzędzi chirurgicznych i weterynaryjnych, noży, nożyczek, szczyrzyków etc., wyrabia, naprawia i nikluje wszelkie wyroby w zakresie nożownictwa wchodzące pod kierownictwem fachowych specjalistów.

Ceny bardzo przystępne.

Krajowa Szkoła Stolarska w Kalwarii

z dniem 1 marca otwiera Dyrekcja szkoły stolarskiej w Kalwarii 12-tygodniowy

Kurs przygotowawczy

do egzaminów majsterskich dla stolarzy

Po ukończeniu kursu przeprowadzone będą egzamina majsterskie a frekwentanci w miarę uzdolnienia otrzymają dyplomy majsterskie.

Bliższych szczegółów udzieli

Dyrekcja szkoły stolarskiej w Kalwarii.

Orkiestra światowej sławy wirtuozów

Braci Jonesco

koncertują od dnia 1 lutego w nowo otworzonej pierwszorzędnej kawiarni i restauracji

„EMPIRE”

99 Kraków, ul. Sławkowska I. 30. Tel. 14-26. Tel. 14-26.

Za zarząd

I. TELICHOWSKI.

P. T. Publiczność zawiadamiam uprzejmie,
że składy obuwia pod firmą

T. A. BATA
KRAKÓW
UL. SZEWSKA 22.

objąłem na własność.
LEON TEODOR SKRZYPEK.

POLSKA LOTERYA KLASOWA

na inwalidów wojennych

Oddział ministerstwa dla spraw wojskowych.

Główne wygrane

około

K 600.000, 400.000, 160.000, 100.000 i t. d.
łącznie 16.000 wygranych w kwocie około koron

7 milionów.

Co drugi los wygrywał

Clągnięcie w Warszawie: III klasy 24 i 26 lutego 1919 r.
Cena losów za każdą poszczególną klasę: ósemka K 7, ćwiartka K 14, połówka K 28, cały K 56. — Pieniądze najwygodniej przesłać przekazem.

Główna wygrana w I. klasie K 50.000 padła na los Nr 5738 sprzedany w Domu Bankowym Leopolda Brandstättera i Ski w Krakowie.

Podania o kolektury wnosić należy do 15 lutego 1919.

Gen. Reprezentacja Polskiej Loteryi Klasowej n. i. w. Kraków, Karmelicka 10.

Dostawca Klinik Uniw. Jagiel. i Szpitali krajowych etc.
STANISŁAW BARAN

MAGAZYN INSTRUMENTÓW LEKARSKO-NAUKOWYCH
KRAKÓW RYNEK GŁ. 7-8

Pracownia „**AESCULAPIA**” Floryańska 43.

poleca najtaniej: wszelkie narzędzia chirurgiczne, stoły operac. szafki na instrumenta, umywalki i t. p. Mikroskopy, lampy kwarcowe, aparaty elektro-medyczne, wagi osobowe etc., etc.

PASKI RUPTUROWE W WIELKIM WYBORZE!

10 halerzy

(za kartkę pocztową) kosztuje Wasz katalog, który Wam na żądanie bezpłatnie przestaniem zostanie.

C. i k. dostawca dworu Hanns Konrad
Dom wysyłkowy w Brux nr. 1874 (Czechy)

1-szej jakości brzytwy ze srebrnej stali K 7—, 9—, 11—. Aparaty do golenia poniklowane K 7-50. Dwustronne ostrze rezerwowe za tuzin K 12—. Maszynki do strzyżenia włosów lub brody K 26—, 28—.

Wysłanka za pobraniem lub poprzedzającym nadaniem należność. Zamana dozwolona lub zwrot pieniędzy.

Taniej niż wszędzie!

Nowość! Patent światowy.

Już dziś ogólnie znany, wyłącznie z naszej polskiej firmy pochodzący, jest

„LUMAX”, praktyczny przyrząd dla każdego do zeszywania skóry, pasów, obuwia, płótna, płacht wozowych, worków i t. p. Niezbędne dla wszystkich. Pełna gwarancja. Polski

sposób użycia! Cena 1 sztuki z rozmaitemi igłami, zwojem nici K 5— z przesyłką, 5 sztuk K 22-50. Za zaliczką o 50 h. 3057 drożej. Fabr.:

Dom Handlowy M. Pierozek i Ska, Kraków, ul. Karmelicka 8 B.

Prawdziwe tylko z wybitą naszą firmą na ręce.

Kupię **kozę mieczną**

na okoceniu, Kraków, ulica Krupnicza 26, I piętro ze schodów na lewo.

Ul. Marka L. 23.

Najtańsza i najszybsza kuchnia domowa wydaje tamże: śniadania, obiady i kolacje.

Ul. Marka L. 23.

LUX
KRAKÓW
plac Dominikański 2 (róg Stolarskiej) Tel. 3335.
SKŁAD PRZYBORÓW DO ŚWIATŁA ELEKTR. I DZWONKÓW ELEKTRYCZNYCH.

KURSA PRAWNICZ
„Ius” Kraków Rynek gł. 22 „Ius”
GZAMINA uniwersytecka i adwokacka. System płatny.

Poszukuje się Józefa Muszyńskiego ur. w roku 1890 w Krynicy-Białej, powiat Zimne-Podhajce. Józef Cacał, Chałwowiec wieś Nr. 45, p. Rozwadów n/Sanem.

Przykrawaczkę zdolnej, która by równocześnie była kierowniczką za dobrem wynagrodzeniem poszukuje pracownia sukien damskich. Zgłoszenia pod „Stara posada” do Biura ogłoszeń Feliksa Stat-tera, Kraków, Grodzka 13.

Elektromechanicy

samodzielni, z praktyką przy fabrykacji telefonów i telegrafów, poszukiwani są zaraz na stałe. Podania, z odpisami świadectw, należy posyłać do Oddziału Techniki Wojskowej Lublin, Niecała 1.

Potaniało

przewo w krążkach ważące 10 kg. kosztuje 3 i 60 hal. Drzewo rąbane kilo gram 34 hal. — Zamówienia przyjmuje: Skład drzewa w Pawia L. 8. Z. Mikołajski

Wyplata emerytur,

datków na zaopatrzenie itd. dla kolejarzy okręgu dyrekcyi krakowskiej.

Z powodu zaszych wydarzeń wojennych możliwym jest, że nie nadeszły z Wiednia wszystkie czekki na wyplata powyższych poborów za miesiąc luty b. r. Wobec tego skuteczniać będą kasy stacyjne kolejowe okręgu Dyrekcyi krakowskiej wyplaty poborów tym emerytom i wdowom, dla których czekki nie nadeszły, a to w formie zaliczek na podstawie ostatnich odcinków przekazów pocztowej Kasy Oszczędnosci i odnośnych dekretów pensyjnych, prowizyjnych i t. p.

Nowo otwarty

Warszawski Magazyn Nowości

M. Hirsch, Krakow, Wielopole 20

(róg Librowszczyzny)

poleca po znacznie niższych cenach pończochy, skarpetki, przybory krawieckie, galanterię i t. p.

ZAKOPANE.

Z dnem 2 lutego b. r. obejmujemy pod własny zarząd restaurację i cukiernię hotelu

„Morskie Oko” w Zakopanem

Równocześnie udało nam się pozyskać znanego zaszczytnie artystę skrzypka, p. Wiktora Walczyńskiego, który na czele znakomitego zespołu codziennie popołudniu i wieczorem koncertować będzie na dużej, dobrze oświetlonej i ogrzanej werandzie.

Bufet zaopatrzony w zimne i gorące przekąski, przez cały dzień otwarty.

Staraniem naszym będzie pod każdym względem zadowolić P. T. Publiczność, a mając długoletnią praktykę i doświadczenie w tym kierunku w pierwszorzędnym firmach krajowych, jako też zagranicznych, mamy nadzieję, że spełnimy naszemu zadaniu w zupełności.

Licząc na względy i poparcie Szan. P. T. Publiczności, kreśliemy się z wysokim szacunkiem

Stanisław MICHOWICZ
i Adam ŚWIECZOWICZ

Polska Krajowa Klasowa

Polska Krajowa Klasowa

LOTERYA R. G. O.

5-ta Loterya klasowa Rady głównej opiekuńczej na I. półrocze 1919 r.
50.000 losów — 25.000 wygranych — i 51 premij.
Suma wygranych: **8 milionów 211 tysięcy marek polskich.**
Wielka wygrana: **750 tysięcy marek polskich.**

Cena ćwiartki losu w każdej klasie 20 koron.

Clągnięcie I. klasy dnia 13 i 14 lutego 1919 r.

Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem polskim i napisem: Rada główna opiekuńcza w W. rsza Kredytowa 4.

Generalne zastępstwo na Galicyę i Śląsk:

WITOLD WILKOSZEWSKI

udziela kolektur.

Zgłoszenia dla niego przyjmuje kancelarya adw. Dra Wilkoszewskiego, Kraków, ulica św. Anny L. 9.

Losy sprzedają w Krakowie: A. Barański, Mały Rynek. Bracia Safter, plac Dominikański. Grand Hotel, cukiernia. Kasa teatru miejskiego. Kawiarnia Bizanca. J. Rudnicki, Linia A-B. Hotel Sasaki, restauracya. J. Tomaszewski, dworzec osobowy.

POLSKA POŻYCZKA PAŃSTWOWA

MINISTERSTWO SKARBU

Urząd Pożyczek Państwowych i Skarbu Narodowego

Marszałkowska Nr. 154

ogłasza niniejszem, że zapisy na Polską Pożyczkę Państwową 1918 r. przyjmują:

Kasy Urzędu,

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, Towarzystwo Kredytowe Ziemskie, Towarzystwa Kredytowe Miejskie, oraz wszystkie Banki Akcyjne i Domy Bankowe w swych Instytucjach Centralnych i Oddziałach, Towarzystwa Wzajemnego Kredytu, Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowe i inne Instytucje Drobного Kredytu,

a także Kasy Powiatowe i Poczty.

Pożyczka 1918 r. — w wykonaniu dekretu oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1918 r. została wypuszczona na warunkach następujących:

1. Krótkoterminowe zobowiązania skarbowe (asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej 1918 r.) zabezpieczają się całym majątkiem Państwa Polskiego i wszystkimi jego dochodami.

2. Asygnaty są wypuszczane w odcinkach po 100, 500, 1000, 5000, 10.000 marek polskich, koron w walucie austriackiej oraz rubli.

3. Asygnaty oprocentowane są w stosunku 5% rocznie, przyczem procent jest wypłacany nabywcom za rok z góry przez potrącenie go z ceny sprzedażnej, z odpowiednim dyskontem w zależności od daty nabycia.

4. W dniu 1 listopada 1919 r. Skarb Polski wycofa asygnaty w drodze wykupu w walucie, w której asygnaty wydane zostały lub w razie przejścia Państwa Polskiego na nową walutę — w nowej walucie polskiej podług kursu, który obowiązywać będzie dla konwersji wszelkich zobowiązań płatniczych.